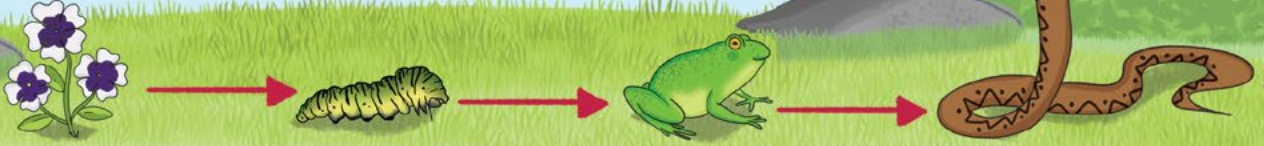

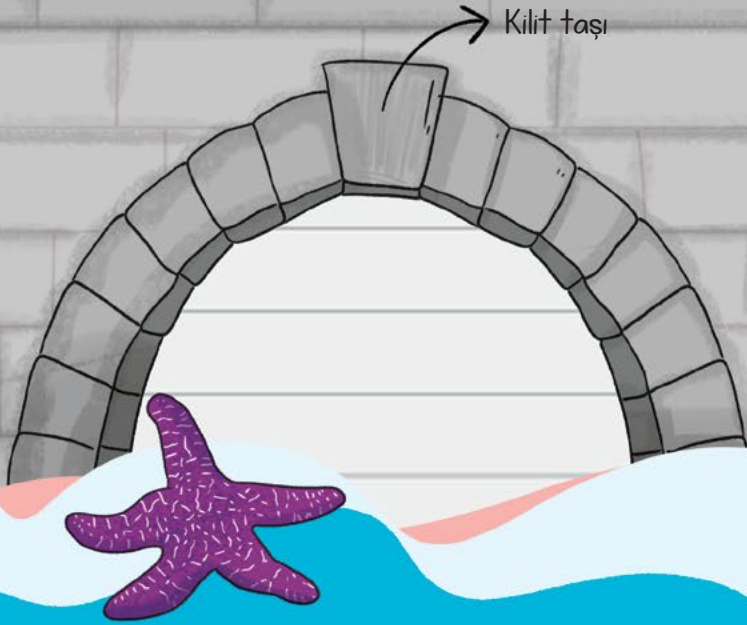
Kilit taşı tür

Birey sayısı az olsa bile bulunduğu yaşam alanında önemli etkiye sahip olan canlı türü.

Canlı ve cansız bileşenlerin karşılıklı etkileşimde olduğu, sürekli devam eden sistemlere ekosistem denir. Her canlının bulunduğu ekosistemde bir görevi vardır. Örneğin besin zincirinde üretici olan bitkiler; canlılık için gereken organik besinleri ve oksijeni üretir, bazı canlılara yaşam alanı sağlar ya da otçul tüketicilere besin olabilir. Otçullarsa etçil tüketicilerin besin gereksinimi karşılar. Bunun gibi birçok görev daha sayılabilir. Ancak bazı türlerin bulundukları ekosistem üzerindeki etkisi çok büyüktür. Bunlar kilit taşı türlerdir.

Kilit taşı türlere böyle denmesinin nedeni taş kemerli köprü gibi bazı yapılarıdaki kilit taşıyla ilgilidir. Kilit taşı, bu yapıların en yukarısında ve ortada bulunup diğer taşları bir arada tutar. Eğer kilit taşı yerinden çıkarılırsa tüm denge bozulur ve köprü yıkılır. Parçalar tekrar bir araya getirilse bile eski denge kurulmaz. İşte kilit taşı türlerin de bulunduğu ekosistemden çıkmasıyla doğal denge bozulur. Çünkü başka bir canlı bu türlerin ekosistemdeki görevini tam olarak karşılayamaz.

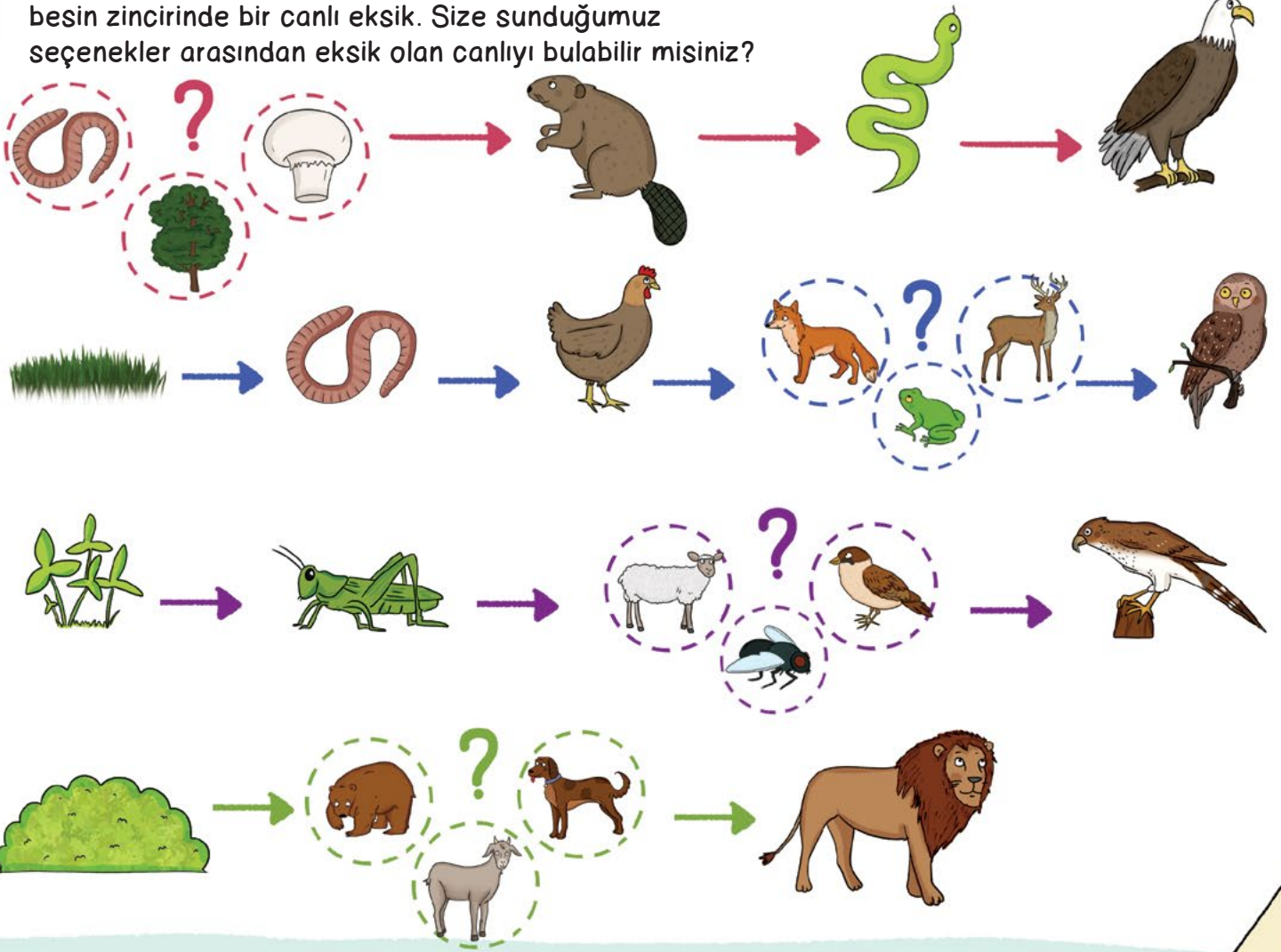

Pisaster ochraceus adındaki denizyıldızı türü, kilit taşı türlerine bir örnektir. Bu türün bireyleri, yaşadıkları su altı ekosisteminde midyelerin doğal avcısıdır. Denizyıldızlarının sayısının azalması, midyelerin kontrolsüz artışına neden olur. Kontrolsüz artan midyelerse buradaki birçok canlının yaşam alanını işgal eder ve su altındaki biyoçeşitliliği azaltır.

Besin Zincirindeki Eksik Canlıları Bulalım

Aşağıda dört ayrı besin zinciri bulunuyor. Ancak her besin zincirinde bir canlı eksik. Size sunduğumuz seçenekler arasından eksik olan canlıyı bulabilir misiniz?

Afrika Savanalarındaki Kilit Taşı Tür

Aşağıda Afrika savanaları hakkında kısa bir metin bulunuyor. Metindeki canlılardan hangisinin bu ekosistemdeki kilit taşı tür olduğunu bulabilir misiniz?

Afrika savanaları, bol ot topluluklarından, çalılardan ve az sayıda ağaçtan oluşur. Burada zebra, antilop, fare, yabani tavşan ve fil gibi bitkilerle beslenen birçok hayvan yaşar. Afrika akasya ağacı, baobab ağacı gibi ağaç türleri ve yüksek çalılar Afrika filleri için temel besindir. Afrika filleri, ağaç ve çalıların fidanlarını da yediği için buralarda orman oluşmaz, daha çok otlaklar bulunur. Otlar ve alçak çalılarda yaşayan birçok otçul canlıların önemli besin kaynağıdır. Ayrıca otlaklar, aslan gibi yırtıcı canlılara avlanma alanı oluşturur.

